II

(Retsakter hvis offentliggørelse ikke er obligatorisk)

RÅDET

RÅDETS BESLUTNING

af 23. februar 1989

om det første flerårige program (1988-1993) for bioteknologi-baseret agroindustriel forskning og teknologisk udvikling (ECLAIR-programmet)

(89/160/EØF)

RÅDET FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab, særlig artikel 130 Q, stk. 2,

under henvisning til forslag fra Kommissionen (1),

i samarbejde med Europa-Parlamentet (2),

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg (3), og

ud fra følgende betragtninger:

I henhold til Traktatens artikel 130 K iværksættes rammeprogrammet ved hjælp af særprogrammer, der udarbejdes i forbindelse med hver enkelt foranstaltning;

Rådet har ved afgørelse 87/516/Euratom, EØF vedtaget et rammeprogram for Fællesskabets forskning og teknologiske udvikling (1987-1991) (4), som indeholder bestemmelser for aktiviteter til sikring blandt andet af udnyttelse og optimal anvendelse af de biologiske ressourcer;

det hedder i nævnte afgørelse, at det må være en særlig opgave for Fællesskabets forskning at styrke den europæiske industris videnskabelige og teknologiske grundlag, særlig på strategiske områder af avanceret teknologi, og at stimulere erhvervslivet ved at gøre det mere konkurrencedygtigt på internationalt plan; i denne afgørelse anføres det endvidere, at en fællesskabsaktion er berettiget, når den medvirker til blandt andet at styrke den økonomiske og sociale samhørighed i Fællesskabet og til at fremme en generel, harmonisk udvikling, samtidig med, at den er i samklang med bestræbelserne henimod et højt videnskabeligt og teknisk niveau; ECLAIR-programmet (European Collaborative Linkage of Agriculture and Industry through Research), som er indeholdt i denne beslutning, er udarbejdet for at bidrage til virkeliggørelsen af disse mål;

der findes en meget omfattende specialviden og sagkundskab af betydning for den agroindustrielle udvikling, og Europas internationalt set mest konkurrencedygtige ekspertcentre er beliggende i forskellige medlemsstater, som vil have gensidig gavn af samarbejde inden for rammerne af et fællesskabsprogram;

de aktiviteter, der gennemføres under programmet, bør ledsages af løbende cost-benefit analyser for at undgå, at de fører til nye virksomheder, der kun kan overleve i kraft af permanent subsidierede salg af landbrugsprodukter eller til overskud af landbrugsproduktion;

disse aktiviteter skal udgøre et naturligt supplement til Fællesskabets forskningsprogrammer inden for bioteknologi og landbrug, idet de fremmer anvendelsen af resultaterne af disse programmer som led i virkeliggørelsen af Fællesskabets sociale og økonomiske målsætninger;

(1) EFT nr. C 62 af 5. 3. 1988, s. 7, og EFT nr. C 294 af 18. 11. 1988, s. 7.
(2) Udtalelse offentliggjort i EFT nr. C 261 af 10. 10. 1988, s. 71, samt afgørelse af 18. januar 1989 (endnu ikke offentliggjort i EFT).
(3) EFT nr. C 134 af 24. 5. 1988, s. 15.
(4) EFT nr. L 302 af 24. 10. 1987, s. 1.

Europa-Parlamentet har krævet, at der gennemføres en undersøgelse af de strukturelle og samfundsmæssige konsekvenser ved fremme af bioteknologi og gensplejsning og har endvidere påpeget risici i forbindelse med brug, især ved udsættelse, af gensplejsede organismer; der forskes i disse risici under Fællesskabets reviderede handlingsprogram for forskning vedrørende bioteknologi, der blev vedtaget den 29. juni 1988 (5);

udvikling af aktiviteter på grænsefladen mellem landbrug og industri kan bidrage til at løse nogle af de problemer, som landbruget for tiden står over for i Fællesskabet;

de vigtigste og mest påtrængende krav, der skal opfyldes, drejer sig om udvikling af former for landbrugsproduktion, der egner sig til industrielle formål, af forarbejdningsteknologier og af industrielle produkter til landbruget, såsom pesticider eller kunstgødning med færre skadevirkninger på miljøet;

det er vigtigt at undgå ugunstige virkninger for små og mellemstore bedrifter, som en koncentration af landbrugsstrukturerne og yderligere specialisering vil kunne medføre;

det er nødvendigt i videst muligt omfang at involvere små og mellemstore landbrug og virksomheder i dette program for bioteknologi-baseret agroindustriel forskning og teknologisk udvikling;

Udvalget for Videnskabelig og Teknisk Forskning (CREST) har afgivet udtalelse —

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

Et forsknings- og udviklingsprogram inden for bioteknologi-baseret agroindustriel og teknologisk udvikling, som beskrevet i bilag I, vedtages for en femårig periode fra den 1. juli 1988.

Programmet omfatter arbejde, der udføres som kontraktforskning og samordnede aktioner og på grundlag af uddannelses- og mobilitetsstipendier. Deltagerne kan være sådanne industri- og landbrugsvirksomheder — individuelle foretagender, foreninger eller kooperativer — forskningsinstitutter, universiteter eller en kombination heraf, som er etableret i Fællesskabet.

(5) EFT nr. L 206 af 30. 7. 1988, s. 38.

Artikel 2

1. I tilfælde af projekter, som gennemføres ved kontrakter med omkostningsdeling, må Fællesskabets bidrag normalt ikke overstige 50 % af de samlede udgifter, idet den resterende del skal tilvejebringes af deltagerne, hovedsagelig fra kilder inden for industri eller landbrug.

Med hensyn til projekter, der gennemføres af universiteter og forskningsinstitutter, kan Fællesskabet dog afholde indtil 100 % af de yderligere udgifter.

2. Forslagene til projekter skal indgives efter forudgående indkaldelse af forslag og i almindelighed indebære deltagelse af mindst to uafhængige deltagere, der ikke er etableret i samme medlemsstat. Forskningsinstitutter og universiteter skal i almindelighed deltage i en gruppe sammen med en eller flere industri- eller landbrugsorganisationer. Forskningsinstitutter, som hovedsagelig eller udelukkende finansieres af industriorganisationer, betragtes som industrielle deltagere.

Artikel 3

De midler, der skønnes nødvendige til programmets gennemførelse, beløber sig til 80 mio ECU, herunder udgifter til et personale på 13 ansatte.

Artikel 4

Kommissionen er ansvarlig for gennemførelsen af programmet.

Kommissionen bistås af et udvalg af rådgivende karakter, i det følgende benævnt »udvalget«, der består af repræsentanter for medlemsstaterne, og som har Kommissionens repræsentant som formand.

Artikel 5

1. Kommissionens repræsentant forelægger udvalget et udkast til de foranstaltninger, der skal træffes. Udvalget afgiver en udtalelse om dette udkast inden for en frist, som formanden kan fastsætte under hensyntagen til de pågældende spørgsmåls hastende karakter, i givet fald ved afstemning.

2. Udtalelsen optages i mødeprotokollen; derudover har hver medlemsstat ret til at anmode om, at dens holdning indføres i mødeprotokollen.

3. Kommissionen tager størst muligt hensyn til udvalgets udtalelse. Den underretter udvalget om, hvorledes den har taget hensyn til dets udtalelse.

Artikel 6

1. I løbet af det tredje år efter programmets iværksættelse tager Kommissionen dette op til revision og fremsender til Europa-Parlamentet og Rådet en rapport om resultaterne heraf, om nødvendigt ledsaget af forslag til ændring af dets indhold og finansiering eller til forlængelse af gyldighedsperioden.

2. Når programmet er afsluttet, foretager Kommissionen en evaluering af de opnåede resultater og fremsender en rapport til Europa-Parlamentet og Rådet. Denne rapport skal udarbejdes af uafhængige eksperter.

3. De i stk. 1 og 2 omhandlede rapporter skal udarbejdes under hensyn til de mål, der er fastlagt i bilag II, og i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 2, stk. 2, i afgørelse 87/516/Euratom, EØF.

Artikel 7

Denne beslutning er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den 23. februar 1989.

På Rådets vegne

C. ROMERO HERRERA

Formand

BILAG I

BESKRIVELSE

af det første flerårige program (1988-1993) for bioteknologi-baseret agroindustiel forskning og teknologisk udvikling (ECLAIR-programmet)

MÅLSÆTNINGER

Målet med det her foreslåede program er at fremme anvendelsen af resultaterne af den seneste udvikling inden for biologi og bioteknologi i Europa. Dette skal virkeliggøres ved hjælp af et program for projekter og koordineringsaktiviteter inden for prækonkurrencemæssig forskning og teknologisk udvikling, baseret på et snævert samarbejde mellem landbrugs- og industriaktiviteter og støttet af uddannelses- og mobilitetsstipendier. Programmet skal på mellemlang og lang sigt bidrage til at forbedre Europas konkurrencedygtighed inden for de erhvervsaktiviteter, som bygger på denne udvikling, og til at styrke den økonomiske og sociale samhørighed i Fællesskabet.

Programmet skal undgå negative virkninger på den offentlige sundhed og miljøet og må ikke skabe problemer med hensyn til beskyttelse og værdsættelse af naturen.

De vigtigste formål med dette program er følgende:

i) forskning, tilpasning og udvikling for så vidt angår landbrugsprodukter beregnet for industriel brug såvel som forskning i og udbredelse af nye industrielle teknikker til behandling og forarbejdning af landbrugets råvarer med henblik på under økonomisk levedygtige vilkår at opnå industriprodukter, der imødekommer markedsbehovene

ii) forskning og udvikling for så vidt angår industrielle produkter til landbruget såsom pesticider og kunstgødning samt vedrørende metoder til udryddelse af og kontrol med sygdomme, som er mindre skadelige for miljøet eller bedre tilpasset dette; reduktion og eliminering af biprodukter fra processer ved genanvendelse af ressourcer og reduktion af spild.

INDHOLD

Programmet gennemføres ved hjælp af følgende foranstaltninger:

1. **Afprøvning og fremstilling af nye arter eller organismer**

   Denne sektor skal bestå i afprøvning, i hensigtsmæssig målestok og under forskelligartede betingelser, af nye eller modificerede arter eller organismer (planter, husdyr, andet) med henblik på at afprøve ydeevne, modstandsdygtighed over for skadedyr, behov for vækstfremmende produkter, aspekter vedrørende egnethed til industriel behandling og til foder samt markedets accept af organismen, dens bestanddele og produkter afledt heraf, med særlig vægt på anvendelsen af nye bioteknologiske metoder til identificering, karakterisering, udvælgelse, ændring, opformering, dyrkning eller andre aspekter ved udvikling og vurdering af udvalgte organismer.

2. **Industriprodukter og tjenesteydelser**

   Denne sektor skal omfatte:

2.1. Mere målrettede og effektive produkter til landbruget på grundlag af forsknings- og udviklingsarbejde, baseret på udnyttelse af biologi og bioteknologi, med sigte på at skabe produkter og tjenesteydelser for landbruget, der indebærer fordele med hensyn til målrettethed, omkostningseffektivitet, forbedrede ydelser af planter og dyr samt egnethed til efterfølgende behandling og/eller markedsføring af produkterne, samtidig med at mulige uønskede virkninger undgås.

2.2. Mere målrettede og effektive ekstraktions-, forarbejdnings- og produktionsprocesser på grundlag af forsknings- og udviklingsarbejde med metoder, der kan forøge anvendelsen og værdien af landbrugsprodukter, ved hjælp af ekstraktions-, forarbejdnings- eller andre processer, i industrien eller andetsteds, hvor landbrugsprodukternes egenskaber udnyttes mere effektivt ved bioteknologiske metoder eller andre metoder.

3. **Integrerede fremgangsmåder**

   Denne sektor skal omfatte:

3.1. Bedre udnyttelse af hele høsten ved udvikling gennem forsøg af systemer for helsædshøst, konservering og hensigtsmæssig opdeling i bestanddele til senere anvendelse; et sådant (sådanne) forsøg skal være af tilstrækkeligt omfang til at skabe grundlag for en økonomisk vurdering, og der bør være betydelig deltagelse fra industrien og landbruget. Projekter, hvor ny bioteknologi finder anvendelse, prioriteres.

3.2. Undersøgelse og udviklingsprojekter med henblik på integreret udnyttelse af ny teknologi, som skal være koncentreret om fælles udnyttelse af de nye fremskridt inden for biologisk viden og teknik kombineret med nye teknologi-baserede landbrugssystemer.

GENNEMFØRELSE

Projekterne gennemføres på grundlag af forsknings- og udviklingsaktioner med omkostningsdeling og samordningsaktiviteter. Programmet skal endvidere omfatte uddannelses- og mobilitetsstipendier, der tager sigte på at lette koncentrationen af relevante færdigheder på steder, der er hensigtsmæssige for projektarbejdet, og at fremme en effektiv formidling af den deraf følgende viden. Programmet skal endvidere omfatte afholdelse af møder, høring af eksperter, undersøgelser af beslægtede emner og formidling af oplysninger om udviklingen i projekterne og resultaterne heraf til alle relevante kredse.

Hvert forslag skal omfatte en erklæring om miljøpåvirkningerne med angivelse af projektets mulige virkninger på mennesker, fauna, flora, jord, vand, luft samt på interaktioner herimellem. Denne erklæring skal også omfatte en forpligtelse til overholdelse af gældende nationale sikkerhedsbestemmelser.

De kontrakter, der indgås af Kommissionen, skal indeholde bestemmelser om hver deltagers rettigheder og forpligtelser, herunder fremgangsmåderne i forbindelse med udbredelse, beskyttelse og udnyttelse af forskningsresultaterne.

BILAG II

EVALUERINGSKRITERIER

for det første flerårige program (1988-1993) for bioteknologi-baseret agroindustriel forskning og teknologisk udvikling (ECLAIR-programmet)

I Kommissionens meddelelse til Rådet om en EF-handlingsplan for evaluering af Fællesskabets forsknings- og udviklingsaktiviteter for 1987-1991 erklæres det, af målsætningerne og milepælene for hvert enkelt forskningsprogram skal udformes på en sådan måde, at de kan afprøves. Målsætningerne og milepælene for ovennævnte program er anført nedenfor.

1. Det langsigtede mål med dette program er beskrevet i bilag I.

2. Den primære målsætning på kort sigt er at udvælge forslag, med tilsagn om medfinansiering fra industrien og/eller landbruget, til udviklingsprojekter, der i omfang svarer til de foreslåede EF-ressourcer. Denne målsætning skal kunne vurderes i 1991-1992.

   På dette tidspunkt skal programmet ligeledes have påvist, at det har tilskyndet til samarbejde på tværs af sektorer og landegrænser.

3. Kriterierne for vurdering af de mål, der skal virkeliggøres inden for de første tre år af programmets gennemførelse, er:

3.1. At afprøvninger af nye eller modificerede arter eller organismer er blevet gennemført og giver grund til at forvente, at disse organismer, eller de processer, der er anvendt til at fremstille eller modificere dem, er et fremskridt og bør finde anvendelse.

3.2. At afprøvninger af nye eller modificerede produkter, teknikker eller tjenesteydelser til anvendelse inden for landbruget er blevet gennemført; at fordele med hensyn til målrettethed, effektivitet eller fravær af mulige negative bivirkninger er blevet påvist, og at produkterne, teknikkerne eller tjenesteydelserne som et resultat af afprøvningerne er af praktisk betydning.

3.3. At afprøvninger af mere målrettede og effektive ekstraktions-, forarbejdnings- og produktionsprocesser på grundlag af bioteknologiske og/eller andre metoder er blevet gennemført på et landbrugsprodukt, og at processerne som et resultat af de pågældende afprøvninger har vist sig at være praktisk anvendelige.

3.4. At der som led i programmet er indgået aftaler mellem landbrug og industri og skabt, ændret eller udlånt faciliteter eller udstyr, med henblik på teknisk gennemførlighedsafprøvning af høst og brug af hele planten på en eller flere afgrøder, og at tilsvarende gennemførelsesforanstaltninger er fastlagt eller er under forberedelse som grundlag for yderligere systemforbedringer og for afgørelser med hensyn til gentagelse og videreformidling af lignende aktiviteter i større målestok.

3.5. At undersøgelser er blevet finansieret og fuldført, og støtte er ydet til udviklingsprojekter med anvendelse af nye teknologier i landbruget (f. eks. sofistikerede detektions-/måle-/registreringsteknikker, informationsbehandling, automatisering af udstyr og anlæg) i tilknytning til anvendelse af bioteknologi, og at der som følge af disse undersøgelser og projekter er fundet nye anvendelser.

3.6. At der er blevet gennemført undersøgelser af den betydning for samfundsstruktur og økologi, som fremme af bio- og genteknologi i landbruget vil have.

4. Herudover skal programmet sikre, at følgende generelle kriterier opfyldes:

4.1. At den potentielle forøgelse af markedsmulighederne på mellemlang og lang sigt som følge af de demonstrerede forbedringer eller fordele er af et sådant omfang, at den berettiger den ydede fællesskabsstøtte, hvilket indebærer en cost-benefit analyse af disse aktiviteter og deres mulige anvendelser.

4.2. Under hensyntagen til slutrapporterne om handlingsprogrammet for bioteknologi, som afsluttes i december 1989, til programmet for biomolekylær teknologi (1982-1986) og til evalueringsrapporten(erne) for disse programmer skal det overvejes, hvorvidt nærværende program rent faktisk effektivt fremmer overførelsen til praktisk anvendelse af resultaterne af de tidligere forskningsprogrammer for bioteknologi (eller biomolekylær teknik).

4.3. At gennemførelsen af programmet har fundet sted uden skadelige virkninger på den offentlige sundhed og miljøet og uden at skabe problemer med hensyn til beskyttelse og værdsættelse af naturen.

4.4. Under hensyntagen til resultaterne af fællesskabsforskning og national eller privat forskning inden for bioteknologi skal evalueringspanelet overveje, hvorvidt der i ECLAIR-programmet er blevet taget tilstrækkeligt hensyn til alle de udvælgelseskriterier, der er anført i bilag III til afgørelse 87/516/EØF, herunder kriteriet om, at det skal bidrage til at styrke den økonomiske og sociale samhørighed i Fællesskabet samtidig med at kravet om videnskabelig og teknisk kvalitet opfyldes.